

בין כף הנה מזדמן הזקן של הזקנים אליו, ואמר לו, לא כל הרשעים שוים, שיש רשע גמור, ויש רשע שאינו גמור. הרשע שאינו גמור יש לו חלק בקדשה ויש לו חלק בטמאה, ששניהם התערבו בו, ועל זה נאמר ראיתי רשעים קברים וכאו וממקום קדוש יהלכו, ולא אמר ראיתי רשעים גמורים. שהרשע הגמור אין לו חלק בקדשה ודאי.

אבל רשע שאינו גמור, יש לו חלק בקדשה. וכדי להטהר מהטמאה, מורידים אותו בגלגול, ולזה אין שעה ועת וזמן ידוע, אלא יבא כמה פעמים בגלגול עד שיטהר מאותה הזהמה. לאמן שהיה לו כלי של כסף מערב במין אחר, רצה לבררו וללבנו, מה עשה? היה יוצק אותו בכלי כמה פעמים, וזרקו לאש עד שהתברר והתלבן, וסוד הדבר - (איוב כב) אשר קמטו ולא עת נהר יוצק יסודם.

איזה נהר? זה נהר דינור ששם יוצק הנשמה עד שמתלבנת. ומה זה אשר קמטו ולא עת? אלו תשע מאות שבעים וארבעה דורות שהתקמטו בלא עת והסתלקו בלא עת טרם זמנם, ונרק אותם הקדוש ברוך הוא בגלגול על כל דור ודור, והחזיר אותם ליסוד.

וזהו ונהר יוצק יסודם, שהם ד' יסודות של ארבעה פרצופים, שהם פרצוף אדם ופרצוף אריה ופרצוף שור ופרצוף נשר, שממנים על מים ואש ורוח ועפר. אריה מפרכה, וגלגולו מים. שור מפרכה, וגלגולו אש. נשר מפרכה, וגלגולו רוח. אדם מפרכה, וגלגולו עפר. זהו שכתוב ואדם אל עפר ישוב.

אדהכי הא סבא דסבין קא אזדמן ליה, אמר ליה לאו כל רשיעיא שוין, דאית רשע גמור, ואית רשע שאינו גמור. רשע שאינו גמור אית ליה חולקא בקדושא, ואית ליה חולקא במסאבו, דאתערבו ביה תרויהו. ולהאי אתמר ראיתי רשעים קברים וכאו וממקום קדוש יהלכו. ולא אמר ראיתי רשעים גמורים. דרשע גמור לית ליה חולקא בקדשה ודאי.

אבל רשע דלאו איהו גמור, אית ליה חולקא בקדשה. ובגין לאתדפאה ממסאבו נחתין ליה בגלגולא. ולהאי לית שעתיא ועת וזמן ידיע אלא ייתי כמה זמנין בגלגולא עד דיתדפי מההוא זיהמא. לאומנא דהיה ליה מאנא דכספא מערב במינא אחרא. פעא לבררא וללבנא ליה. מה עבד היה יוצק ליה במנא כמה זמנין, וארמי ליה בנורא עד דאתברר ואתלבן. ורזא דמלה (איוב כב טז) אשר קמטו ולא עת נהר יוצק יסודם.

מאי נהר דא נהר דינור דתמן יוצק נשמתא עד דאתלבנא. ומאי אשר קמטו ולא עת אליו תתקע"ד דרין דאתקמיטו בלא עת ואסתלקו בלא עת קדם זמניהו, וזריק לון קדשא בריה הוא בגלגולא על כל דרא ודרא וחרר לון ליסוד.

ורא איהו נהר יוצק יסודם. דאנון ארבע יסודין דארבע פרצופין, דאנון פרצוף אדם, ופרצוף אריה, ופרצוף שור, ופרצוף נשר, דממנין על מיא ואשא ורוחא ועפרא. אריה מפרכה וגלגולא דילה מיא, שור מפרכה וגלגולא דילה אשא. נשר מפרכה וגלגולא דילה רוחא. אדם מפרכה וגלגולא דילה עפרא. הדא הוא דכתיב (שם לד טו) ואדם על עפר ישוב.